Sygn. akt IA Ca 147/18

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jarosław Marek Kamiński
Sędziowie	:	SSA Elżbieta Borowska SSO del. Grażyna Wołosowicz (spr.)
Protokolant	:	Łukasz Patejuk

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2018 r. w Białymstoku na rozprawie

sprawy z powództwa ***B. B. (1)***

przeciwko ***S. B. i H. G.***

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powoda oraz pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 20 października 2017 r. sygn. akt I C 1080/14

I. ***zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I. i II. o tyle, że, nakazuje pozwanym, aby opublikowali oświadczenie jednokrotnie na swój koszt w (...) w S. w godzinach między 13.00 a 15.00 i na łamach (...) oraz dodaje w punkcie I. i II. po słowach „w terminie 7 dni od uprawomocnienia się niniejszego wyroku", „ , przy czym w razie nie wykonania wyroku w powyższym terminie przez pozwanego – powód B. B. (1) będzie umocowany do opublikowania oświadczenia na koszt pozwanego, który nie wykonał wyroku";***

II. ***oddala apelację powoda oraz pozwanych w pozostałym zakresie;***

III. ***znosi wzajemnie w postępowaniu odwoławczym pomiędzy stronami koszty procesu w odniesieniu do roszczenia niemajątkowego oraz odstępuje od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym na rzecz pozwanych odnośnie roszczenia majątkowego.***

(...)

UZASADNIENIE

Powód B. B. (1) domagał się nakazania pozwanemu H. G. złożenia oświadczenia o następującej treści: "Ja, niżej podpisany, H. G. w imieniu własnym przepraszam Pana B. B. (1) za to, że w czerwcu 2011 roku w S. podczas prowadzonego na terenie dworca autobusowego przy ulicy (...) zebrania z pracownikami (...) w S. nie zgodnie z prawdą nazwałem go złodziejem, zarzucając mu kradzież paliwa, co mogło poniżyć go w opinii publicznej, narazić na utratę zaufania potrzebnego do pełnienia przez niego funkcji (...), poprzez jego ogłoszenie w (...) w S. i w (...)przez okres jednego tygodnia w godzinach między 13:00 a 15:00 oraz opublikowania w trzech kolejnych numerach (...)(wydanie piątkowe) oraz w trzech kolejnych numerach (...) (dodatek do czwartkowego wydania (...) w formacie nie mniejszym niż 1/5 jego strony, czcionką o barwie czarnej na żółtym jednolitym tle, o wielkości 14 w stylu (...), w czarnej ramce obwodzącej treść oświadczenia w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, na koszt pozwanego H. G. oraz nakazania pozwanemu S. B. złożenia oświadczenia o następującej treści: "Ja, niżej podpisany, S. B., w imieniu własnym przepraszam Pana B. B. (1) za to, że w czerwcu 2011 roku w S. podczas prowadzonego na terenie dworca autobusowego przy ulicy (...) zebrania z pracownikami (...) w S. nie zgodnie z prawdą nazwałem go złodziejem, zarzucając mu kradzież paliwa, co mogło poniżyć go w opinii publicznej, narazić na utratę zaufania potrzebnego do pełnienia przez niego funkcji (...), poprzez jego ogłoszenie w (...) w S. i w (...) przez okres jednego tygodnia w godzinach między 13:00 a 15:00 oraz opublikowania w trzech kolejnych numerach (...)(wydanie piątkowe) oraz w trzech kolejnych numerach (...) (dodatek do czwartkowego wydania (...) w formacie nie mniejszym niż 1/5 jego strony, czcionką o barwie czarnej na żółtym jednolitym tle, o wielkości 14 w stylu (...), w czarnej ramce obwodzącej treść oświadczenia w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, na koszt pozwanego S. B.; zasądzenia od obu pozwanych na rzecz powoda kwot po 50 000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia, a także zasądzenia od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania powód ponosił, że w czerwcu 2011 roku w S. podczas prowadzonego na terenie dworca autobusowego przy ulicy (...) zebrania z pracownikami (...) w S., pozwani pomówili go, nazywając go złodziejem, zarzucając kradzież paliwa, co naraziło go na cierpienia i doprowadziło do znacznego pogorszenia zdrowia psychicznego i fizycznego oraz mogło poniżyć go w opinii publicznej, narazić na utratę zaufania potrzebnego do pełnienia przez niego funkcji(...).

Pozwani H. G. i S. B. wnosili o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami procesu..

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 20 października 2017 roku: nakazał pozwanemu H. G. złożenie oświadczenia o następującej treści: Ja niżej podpisany, H. G. w imieniu własnym przepraszam Pana B. B. (1) za to, że w czerwcu 2011r. w S., podczas prowadzonego na terenie dworca autobusowego przy ul. (...) zebrania z pracownikami (...) w S., niezgodnie z prawdą nazwałem go złodziejem, zarzucając mu kradzież paliwa, co mogło poniżyć go w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania potrzebnego do pełnienia przez niego funkcji (...), poprzez jego ogłoszenie na swój koszt na łamach audycji (...)w S. przez okres 1 tygodnia w godzinach między 13 a 15 oraz opublikowanie w trzech kolejnych numerach (...) w formie nie mniejszej niż 1/5 strony gazety, czcionką o barwie czarnej na żółtym tle o wielkości 14 w stylu (...) w czarnej ramce obwodzącej treść oświadczenia, w terminie 7 dni od uprawomocnienia się niniejszego wyroku (punkt I.); nakazał pozwanemu S. B. złożenie oświadczenia o następującej treści: Ja niżej podpisany, S. B. w imieniu własnym przepraszam Pana B. B. (1) za to, że w czerwcu 2011r. w S., podczas prowadzonego na terenie dworca autobusowego przy ul. (...) zebrania z pracownikami (...) w S., niezgodnie z prawdą nazwałem go złodziejem, zarzucając mu kradzież paliwa, co mogło poniżyć go w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania potrzebnego do pełnienia przez niego funkcji przewodniczącego zakładowego związku zawodowego", poprzez jego ogłoszenie na swój koszt na łamach audycji(...) w S. przez okres 1 tygodnia w godzinach między 13 a 15 oraz opublikowanie w trzech kolejnych numerach (...)w formie nie mniejszej niż 1/5 strony gazety, czcionką o barwie czarnej na żółtym tle o wielkości 14 w stylu (...) w czarnej ramce obwodzącej treść oświadczenia, w terminie 7 dni od uprawomocnienia się niniejszego wyroku (punkt II.); zasądził

solidarnie od pozwanych H. G. i S. B. na rzecz powoda B. B. (1) kwotę 5.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 grudnia 2013r. do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia (punkt III.); oddalił powództwo w dalszym zakresie (punkt IV.); zasądził od pozwanych H. G. i S. B. 1620 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego (punkt V.); nakazał pobrać solidarnie od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.867 zł tytułem brakujących kosztów postępowania (punkt VI.) oraz odstąpił od obciążania stron pozostałymi kosztami, wzajemnie je znosząc (punkt VII.).

Z ustaleń i rozważań poczynionych przez Sąd Okręgowy wynikało, że roszczenia powoda B. B. (1) wobec pozwanych: H. G. i S. B. były uzasadnione. Jednak dochodzone przez powoda roszczenie zadośćuczynienia pieniężnego w kwotach po 50 000 złotych od każdego z pozwanych tj. łącznie w kwocie 100 000 złotych, uznał za wygórowane. Wskazywał, iż w świetle artykułu 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. roszczenie powoda o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę zostało udowodnione. W świetle art. 23 k.c., dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Natomiast w myśl art. 24 § 1 k.c., ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Zgodnie z art. 24 k.c. przesłankami ochrony dóbr osobistych, które muszą być spełnione łącznie są: po pierwsze, istnienie dobra osobistego, po drugie, zagrożenie lub naruszenie tego dobra, po trzecie, bezprawność zagrożenie lub naruszenia. Pierwsze dwie przesłanki musi udowodnić powód dochodzący ochrony. Pozwany może bronić się wykazując, że nie działał bezprawnie. Dobro osobiste powoda B. B. (1), które zostało naruszone przez bezprawne działanie pozwanych: H. G. i S. B., to jego dobre imię, godność i cześć jako osoby pracującej na stanowisku kierowcy w firmie, zajmującej się transportem ludzi, jak również jako osoby zajmującej dotychczas stanowisko (...) przy (...) S.A.

Sąd Okręgowy ustalił, iż w czerwcu 2011 roku podczas prowadzonego na terenie dworca autobusowego przy ulicy (...) w S. zebrania z pracownikami (...) S.A. pozwani: S. B. oraz H. G., działając wspólnie i w porozumieniu publicznie pomówili B. B. (2), nazywając go złodziejem, zarzucając mu dokonania kradzieży paliwa. Słowa te mogły niewątpliwie narazić B. B. (1) na poniżenie w opinii publicznej i na utratę zaufania publicznego niezbędnego do pełnienia funkcji (...) przy (...) S.A. Powyższe działanie pozwanych zostało zakwalifikowane jako przestępstwo z artykułu 212 § 1 k.k., za którego popełnienie pozwani zostali prawomocnie skazani wyrokiem karnym. Wskazywał, przy tym, że w świetle art. 11 k.p.c. ustalenie wydanego w postępowaniu karnym, prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiązało sąd w postępowaniu cywilnym. Co do rodzaju dóbr osobistych naruszonych przez pozwanych ich zachowaniem, wskazywał na dobre imię, cześć, godność powoda B. B. (1). Twierdził, że o tym, czy w konkretnym wypadku można mówić o naruszeniu, względnie zagrożeniu naruszenia dóbr osobistych decydujące znaczenie ma to jaką reakcję naruszenie to wywołało lub czy zagrożenie mogłoby wywołać w społeczeństwie.

W ocenie Sądu Okręgowego, słowa wypowiedziane przez pozwanych na temat powoda B. B. (1) podczas zebrania z pracownikami w czerwcu 2011 roku naruszyły dobre imię powoda, upowszechniały nieprawdziwe informacje o powodzie, a informacje dotyczące kradzieży paliwa oraz, że jest złodziejem, niewątpliwie naruszyły jego dobre imię.

Odnosząc się natomiast do wskazanych przez powoda w pozwie roszczeń, Sąd I instancji uznał, że dochodzone przez powoda roszczenie zadośćuczynienia pieniężnego w kwotach po 50 000 złotych od każdego z pozwanych, to jest łącznie w kwocie 100 000 złotych - za wygórowane. Wywodził, że przy ocenie, jaka suma jest w rozumieniu art. 448 k.c. odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych należy mieć na względzie rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas trwania doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniami. Dla oceny tej nie jest też bez znaczenia stopień winy osoby naruszającej dobro, osobiste cele, które zamierza osiągnąć podejmując

działanie naruszające to dobro i korzyść majątkową, jaką w związku z tym działaniem uzyskał lub spodziewał się uzyskać.

Rozstrzygając o wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia pieniężnego Sąd Okręgowy wskazał, iż powinna to być kwota z jednej strony odpowiadającą skali naruszeń dóbr powoda, a z drugiej odpowiadająca społecznemu wymiarowi czynu niedozwolonego, którego dopuścili się pozwani. Zdaniem Sądu I instancji była to kwota 5 000 złotych zasądzona solidarnie od pozwanych. Przedmiotowe naruszenie dóbr osobistych powoda w postaci określenia B. B. (1) mianem złodzieja podczas zebrania pracowników firmy (...) w S., w której wówczas powód pracował, miało jedynie lokalny charakter. Niewątpliwie bezpodstawnie pomówienie drugiej osoby o dokonanie czynu, którego faktycznie nie był sprawcą, stanowi przykład zniesławienia. Jednak Sąd Okręgowy, rozstrzygając kwestie wysokości zadośćuczynienia pieniężnego miał na uwadze, iż pozwani H. G. i S. B. zostali już uznani winnymi zniesławienia powoda i z tego tytułu ponieśli karę w postaci zasądzonej od nich grzywny. Ponadto wyrok karny, w którym zostali oni uznani za winnych zniesławienia został podany do publicznej wiadomości przez umieszczenie jego odpisu na tablicy ogłoszeń zakładu pracy, czyli (...) w S., gdzie miało miejsce zniesławienie powoda. Sąd I instancji zaznaczył, iż w orzecznictwie i doktrynie ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym w ocenie krzywdy oraz wysokości należnego zadośćuczynienia nie można abstrahować od społecznej oceny czynu oraz jego konsekwencji.. Wywodził, że zasadniczo działania, które spotykają się z większym potępieniem w społeczeństwie uzasadniać będzie przyznaniem większego zadośćuczynienia. W związku z tym Sąd Okręgowy oddalił dalej idące powództwo odnośnie żądania zasądzenia dalszej kwoty tytułem zadośćuczynienia ponad kwotę 5 000 złotych.

Odnosząc się natomiast do dochodzonych przez powoda roszczeń niemajątkowych, Sąd I instancji uznał za zasadne i celowe zobowiązanie pozwanych do publikacji na swój koszt, na łamach lokalnych mediów, to jest w (...) rozgłośni " (...)" oraz trzech kolejnych numerach (...)ogłoszeń o treści wskazanej w punktach pierwszym i drugim wyroku.

Podejmując rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu, Sąd Okręgowy uznał za celowe zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kwoty 1 620 złotych, mając na względzie stosunek, w jakim powód wygrał sprawę w stosunku do dochodzonej przez niego pozwem kwoty z tytułu zadośćuczynienia pieniężnego. Co się zaś tyczy pozostałych kosztów procesu, w ocenie Sądu I instancji - zasadnym było wzajemne ich zniesienie. Końcowo, Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione pobrać od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2 877 złotych tytułem brakujących kosztów postępowania.

Apelacje od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 20 października 2017 roku wniosły obie strony.

Powód B. B. (1) zaskarżył ww. wyrok w części tj.

- ***pkt. I i II w zakresie jakim Sąd nie rozpoznał modyfikacji żądania pozwu zgłoszonego na piśmie dnia 02.02.2016r, tj. iż w razie niewykonania wyroku przez pozwanych w terminie wyznaczonym przez Sąd, powód będzie umocowany do publikacji oświadczenia o treści ustalonej przez Sąd na koszt pozwanego, który nie wykonał wyroku,***
- ***pkt. III i IV wyroku dotyczącym wysokości zasądzonego na rzecz powoda zadośćuczynienia i w części oddalającej roszczenie,***
- ***pkt. V wyroku dotyczącym wysokości zasądzonych kosztów.***

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucał:

1. ***naruszenie prawa materialnego, mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku:***

a) ***art. 448 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie przy określaniu przez Sąd zadośćuczynienia, który nie uwzględnił wszystkich okoliczności mających wpływ na jego wysokość;***

2. ***zarzut naruszenia prawa procesowego, a w szczególności:***

a) ***art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na pominięciu wszystkich orzeczeń skazujących pozwanych,***

b) ***art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na pominięciu zeznań świadków w zakresie doznanej przez powoda szkody oraz opinii psychologicznej w zakresie jakim wykazana została szkoda powoda i jej zakres.***

Wskazując na powyższe zarzuty, powód wnosił o:

1. ***zmianę zaskarżonej części wyroku poprzez uwzględnienie roszczenia o publikacji przeprosin w całości, zapłatę zadośćuczynienia w całości i zasądzenie w całości kosztów procesu na rzecz powoda, ewentualnie uchylenie skarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania,***

2. ***zasądzenie od pozwanych kosztów postępowania apelacyjnego.***

Pozwani H. G. i S. B. zaskarżyli powyższy wyrok w części I, II, III oraz w części V i VI, zarzucając mu:

1. ***dowolne przyjęcie, że kwota 5 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdy powoda mieści się w wyważonych i rozsądnych granicach,***

2. ***błędną wykładnię art. 24 § 1 k.c. przez przyjęcie, że oświadczenie o odpowiedniej formie i treści ma na celu przynieść satysfakcję poszkodowanemu bez względu na represję i upokorzenie dla sprawcy,***

3. ***niewłaściwe zastosowanie w sprawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c.,***

4. ***naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. przez zaniechanie wyjaśnienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia o kosztach procesu z przytoczeniem przepisów prawa.***

Wskazując na powyższe, pozwani wnosili o:

1) ***zmianę wyroku w zaskarżonych częściach i oddalenie powództwa,***

2) ***zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, a w tym kosztów zastępstwa procesowego, za obie instancje,***

ewentualnie

3) ***uchylenie wyroku w zaskarżonych częściach i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania apelacyjnego.***

SĄD APELACYJNY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacje obu stron zasługiwały na częściowe uwzględnienie.

Nie ulegało wątpliwości, iż wobec prawomocnego wyroku w sprawie II K 215/12 Sądu Rejonowego w Suwałkach nazwanie powoda na zabraniu z pracownikami (...) w czerwcu 2011 roku przez pozwanych złodziejem oraz zarzucanie mu kradzieży paliwa było bezprawne i poniżało go w opinii publicznej oraz narażało na utratę zaufania potrzebnego do pełnienia przez niego funkcji przewodniczącego związku zawodowego.

Przypomnieć bowiem trzeba, że, zgodnie z art. 23 i 24 k.c. ochrona dóbr osobistych na gruncie kodeksu cywilnego jest oparta na założeniu o istnieniu (wyrażonego w art. 23 k.c.) powszechnego zakazu naruszania dóbr osobistych innych

osób, a więc ma wymiar bezwzględny. Z postanowień art. 23 k.c. wynika także, iż wymienione w nim dobra osobiste pozostają pod ochroną prawa cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, w tym również przepisach prawa karnego. Oznacza to, że uzyskanie ochrony na podstawie innej niż kodeks cywilny, nie może samo przez się stanowić podstawy do odmowy udzielenia jej na podstawie art. 23 i 24 k.c. Taka odmowa może nastąpić tylko wówczas, gdy sąd dojdzie do przekonania na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, iż nie było naruszenia dobra osobistego lub też nie występują przesłanki wymienione w art. 24 k.c., co w niniejszej sprawie nie miało jednak miejsca.

Złożenie stosownego oświadczenia stanowi jeden ze sposobów usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego. Forma i treść oraz sposób publikacji w każdym jednak przypadku muszą być adekwatne do rodzaju dobra jakiego naruszenie nastąpiło oraz okoliczności w jakich miało to miejsce. Należy w tym miejscu przypomnieć, iż powód żądał przeproszenia za zachowanie pozwanych na zebraniu w czerwcu 2011 roku, a zatem jednorazowego wydarzenia, a nie rekompensaty za zdarzenia, które miały miejsce na przestrzeni wielu lat, w tym zwolnienie powoda dyscyplinarne z pracy oraz jego następstw, bo powód naprawy szkód z tym związanych mógł dochodzić i co było bezspornym w sprawie dochodził w odrębnym odszkodowaniu, dlatego też wielokrotność publikacji oświadczeń pozwanych zawierających przeproszenie powoda nie była uzasadniona, a co za tym idzie zaskarżone orzeczenie w tym zakresie wymagało korekty.

Zastosowany sposób publikacji poprzez zamieszczenie jednorazowego przeproszenia na antenie (...)i (...) w ocenie Sądu Apelacyjnego, uwzględnia należycie jednorazowy charakter samego naruszenia i umożliwia dotarcie oświadczenia do kręgu osób zbliżonego do kręgu osób będących świadkami naruszenia.

Jednocześnie, mając na względzie to, że obowiązek usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powoda, polegający na złożeniu przez pozwanych oświadczeń o odpowiedniej treści i formie, jest czynnością zastępowalną, która podlega egzekucji na podstawie art. 1049 k.p.c., uprawnionym było upoważnienie powoda do zastępczego wykonania tego obowiązku na koszt dłużników w przypadku, gdyby pozwani nie uczynili tego w zakreślonym terminie, a co uszło uwadze Sądu I instancji.

Z wyżej wymienionych względów, Sąd Apelacyjny dokonał korekty orzeczenia na podstawie art. 386 §1 k.p.c..

Całokształt okoliczności niniejszej sprawy nie uzasadniał natomiast w ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew stanowisku powoda, zasądzenia na jego rzecz wyższego zadośćuczynienia w oparciu o art. 448 k.p.c. Podkreślenia wymaga, że powyższy środek ochrony prawnej ma jedynie charakter fakultatywny. Oznacza to, że uwzględnienie żądania pokrzywdzonego co do zasadności udzielenia ochrony prawnej w tej formie, może nastąpić tylko wtedy, gdy sąd in concreto uzna, że jest to środek odpowiedni do usunięcia skutków dokonanego przez sprawcę naruszenia.

Słusznie zatem, Sąd Okręgowy ocenił, że w niniejszej sprawie zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 5 000 złotych będzie wystarczające do udzielenia pokrzywdzonemu satysfakcji moralnej i usunięcia jego skutków, zwłaszcza, że powód nie wykazał trwałych skutków naruszenia dobrego imienia i nazwiska, poniesionych w życiu osobistym i prowadzonej działalności społecznej. Z opinii sądwo-psychatryczno-psychologicznej opracowanej na potrzeby sprawy wynikało, że Zycie powoda uległo normalizacji, jego funkcjonowanie nie zmieniło się w sposób istotny, zarówno w sferze życia prywatnego, jak i zawodowego oraz społecznego (dowód – opinia k. 367-388 akt). W tym samym roku, po naruszeniu dóbr osobistych, B. B. (1) został wybrany ponownie na przewodniczącego związku zawodowego oraz został wybrany do struktur krajowych związku. Podkreślenia wymaga także, że zamieszczenie przeprosin rekompensuje także częściowo doznaną przez powoda wskutek publikacji krzywdę i nie uzasadnia zasądzenia wyższego zadośćuczynienia na rzecz powoda.

W tych okolicznościach, w pozostałym zakresie, Sąd Apelacyjny oddalił złożone przez obie strony środki odwoławcze jako niezasadne, opierając się na regulacji wynikającej z art. 385 k.p.c.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej o kosztach procesu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zakresie roszczenia niemajątkowego oraz 102 k.p.c. w zakresie roszczenia majątkowego mając na uwadze charakter sprawy oraz sytuację majątkowa powoda i ocenny charakter roszczenia o zadośćuczynienie.

(...)